

ДНЕВЕН ЕКОНОМСКИ ВЕСНИК

БИЗНИС

Бул. Парт. дреди бр. 2/16Т.Ц. Буњаковец | email: biznisredakcija@on.net.mk | тел. 02/3239-800

BEST BANK AWARD • 2008 • MACEDONIA

GLOBAL
FINANCE

Комерцијална Банка АД Скопје

ВАШ ПАРТНЕР ВО УСПЕХОТ

година II

број 30

петок 10 ЈУЛИ 2009

цена 20 денар

ЗАГРИЖУВАЧКИ БИЛАНСИ НА НАДВОРЕШНАТА ТРГОВИЈА

ИЗВОЗОТ СТРМОГЛАВЕН, ДЕФИЦИТОТ ГАЛОПИРА

Официјалните статистички податоци (и) за надворешната трговија

ДНЕВЕН ЕКОНОМСКИ ВЕСНИК

БИЗНИС

www.biznis24.com.mk

24

www.biznis24.com.mk

МУАБЕТИ ОД УЛИЦА МАКЕДОНИЈА

КАДРОВСКИ

НАШИИ ТЕМИ

ОВРЕМЕНИТЕ ТРЕНДОВИ КАКО ИМПЕРАТИВ

Електронското банкарство
предизвик за комитентите

Во Република Македонија се повеќе станува актуелно користењето на банкарските услуги преку интернет или електронско банкарство, каде што граѓаните односно клиентите можат да се информираат за новите продукти, да ја доверуваат состојбата на своите сметки и, можеби најважната опција, да извршуваат трансакции (на пример да плаќаат сметки за домаќинствата)

Пишува: М-р **ЗОРАН ТЕМЕЛКОВ**

Зависно од целта, односно намената, може да се издвојат три категории на интернет-банкарство:

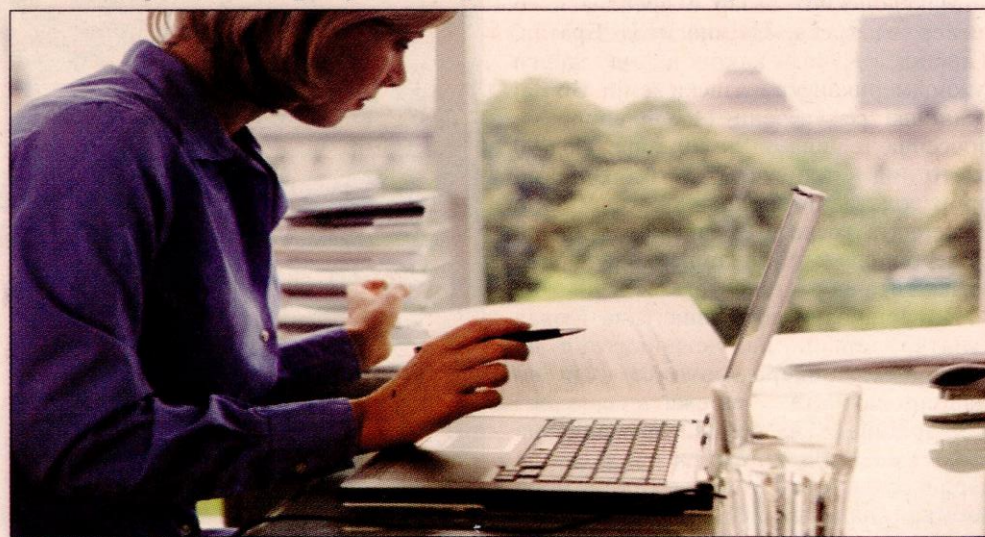
- Информативно електронско банкарство - каде што клиентите имаат можност да се запознаат со најновите услуги и продукти коишто ги нуди банката;

- Втората категорија има за цел да му нуди на клиентот информации поврени со сметката, а постои и можност за омена на внесените податоци (на пример телефонски број, место на живеење итн.);

- Трансакциското електронско банкарство е категорија што му нуди најмалку поволности на клиентот. Имено, со трансакциското е-банкарство клиентот

должен да поднесе барање за електронско банкарство заедно со друга документација, по што има одреден период на одобрување. Сето ова може да создаде одредена одбивност кон интернет-банкарството.

Друга негативна страна, донекаде, можеби и една од најважните којашто треба да биде земена во предвид од страна на банките, е самото користење на електронското банкарство. Имено, секој клиент има различно ниво на познавање на работењето со интернет и со компјутери воопшто, што значи дека доколку клиентот нема претходно искуство, може да најде на тешкотии при обидот да изврши трансакција електронски. Тоа значи дека секој клиент треба да посвети одредено време со цел да ги научи опциите и начинот на којшто функционира електронското

можностите за малверзација и крадење на личните податоци.

Развивањето на интернет-банкарството само по себе е проследено со

да биде цел на надворешни напади. За таа цел банката треба да биде поактивна при контролата и мониторингот на системите за електронско банкарство.

има можност по електронски пат да ги подмирува своите обврски, да префрла средства и така натаму.

ПОЗИТИВНИ, НО И НЕГАТИВНИ СТРАНИ

Електронското банкарство само по себе има голем број позитивни, како и негативни страни. Некои од нив се следниве.

Најпрво да ја споменеме временската погодност, при што клиентот може 24 часа на ден да извршува трансакции, за разлика од временски ограниченото работење на експозитурите на банката. Временската погодност е од големо значење за клиентите кои од одредени причини не можат да стигнат во просториите на банката за да извршат одредена трансакција.

Друга предност на интернет-банкарството е големиот пристап. Со други зборови, се што е потребно за клиентот да може да ја користи услугата на електронското банкарство е да биде конектиран на интернет, што значи дека клиентот може да извршува трансакции и да биде информиран практично од секаде во светот.

Брзината на извршувањето на трансакциите е уште една добра страна на интернет-банкарството. Тоа речиси целосно го елиминира времето потрошено на чекање во редови во просториите на банката со цел да се изврши одредена трансакција. Со интернет-банкарството клиентот е во состојба да изврши било каква трансакција за неколку минути, едноставно со логирање на својата сметка и давање на соодветната наредба.

Покрај позитивните, електронското банкарство има и свои негативни страни. Прво, да се започне со процесот на регистрирање за добивање на интернет-пристап до сметката. Регистрирањето понекогаш може да биде сложено, бидејќи кај одредени банки клиентот е

банкарство.

МОЖНОСТ ЗА КРАЖБА НА ИНФОРМАЦИИ

Бидејќи интернет-индустријата е една од најдинамичните, банката мора да ја ажурира системите односно интернет-банкарството. Имено, за да се биде во чекор со новитетите на веб-страницата за интернет-банкарство треба да се додаваат или одземаат опции на редовна база, што значи дека клиентот може да се соочи со нефункционална веб-страница додека трае модификацијата. Како резултат на овие модификации клиентот константно ќе треба да учи нови опции.

Можноста за кражба на доверливи информации на клиентите кои користат електронско банкарство е уште една негативна страна. Како резултат на тоа, голем број на корисници на банкарски услуги се во дилема дали да започнат со електронско банкарство или не. Треба да се има во предвид дека банките, како и сите други компании кои нудат свои услуги на интернет, инвестираат во зголемување и зајакнување на безбедноста на информациите на клиентите. Истот ака клиентите треба да обрнат посебно внимание на мерките за безбедност со цел намалување на

одредени ризици. Гледан од овие ризици не е нов, напротив тие веќе постојат. Меѓутоа, електронското банкарство го менува начинот на којшто тие влијаат врз активностите на банката. Електронското банкарство е релативно ново кога станува збор за стратегискиот ризик, поради што може да се појави недоволно разбирање на неговиот потенцијал и можностите на електронското банкарство.

Развивањето на електронското банкарство може да биде голем трошок за банката, додека во исто време постои можност да не биде профитабилна инвестиција. Ризикот за работењето на бизнисот исто така треба да се земе во предвид, бидејќи електронското банкарство е релативно ново. Во голема мера банките не се запознати дали клиентите на електронското банкарство ги имаат истите потреби и барања како и традиционалните клиенти. Ризикот којшто ги опфаќа активностите на банката произлегува како резултат на неможността точно да се предвиди бројот на клиентите коишто ќе бидат опфатени.

СИСТЕМОТ МОРА ДА ФУНКЦИОНИРА БЕСПРЕКОРНО

Погрешната проценка на бројот на клиентите коишто би користеле интернет-банкарство може да доведе до оптоварување на системот, а тоа може да создаде низа други проблеми. Друга битна работа во врска со електронското банкарство е безбедноста на интернет-трансакциите. Електронското банкарство го зголемува безбедносниот ризик бидејќи системот на банката полесно може

пробивањето на системот на банката може да биде од најразлични причини. Имено, некој може да ја пробие безбедноста со цел да направи фин-ансиска измама, нелегално да дојде до доверливи информации за самата банка, или за некој клиент. Одвреме-навреме безбедноста може да се пробие од некои „хакер,, кој што може да предизвика паѓање на веб-страницата или нејзино уништување.

И покрај тоа што ризикот за нарушена репутација постои од поодамна, користењето на интернет-технолојјата до одреден степен ја променува брзината со која што може да се наруши репутацијата на банката или банкарскиот систем во целост. Интернетот овозможува брзо распространување на информациите, што значи дека било каков проблем или недостаток е достапен за кратко време на пошироката јавност.

Бидејќи електронското банкарство е релативно ново, било каков инцидент во една банка може да ја зафати целата банкарска индустрија во една земја. На пример, доколку некој успее да присвои доверливи информации за некои клиенти во одредена банка, поради технолојјата оваа информација брзо ќе биде достапна за голем број на корисници. Ова може негативно да влијае врз целата банкарска индустрија бидејќи корисниците ќе изгубат доверба во сите, а не само во една банка.

Како резултат на се поголемата динамика на животот на клиентите, трката по пари, и покрај своите недостатоци и ризици, останува фактот дека електронското банкарство го претставува начинот на којшто би се одвивало банкарството во иднина. Проактивниот пристап на одредени банки им овозможува навремено започнување со инвестиции поврзани со интернет-банкарството со што се задобиваат со значителна предност во споредба со конкуренцијата.

